

Skript

HISTORISCH TIJDSCHRIFT

Recensie: Holocaust and Genocide Denial: A Contextual Perspective

Auteur: Linda Burger

Verschenen in Skript Historisch Tijdschrift, jaargang 41.2, pp.

172-173. © 2019 Stichting Skript Historisch Tijdschrift, Amsterdam

p-ISSN: 0165-7518

e-ISSN: 3051-2506

Skript Historisch Tijdschrift is een onafhankelijk wetenschappelijk blad dat viermaal per jaar verschijnt. De redactie, bestaande uit studenten en pas afgestudeerden, wil bijdragen aan actuele historische debatten, en biedt getalenteerde studenten de kans om hun werk aan een breder publiek te presenteren.

HOLOCAUST- EN GENOCIDE-
ONTKENNING AANGEPAKT

Paul Behrens, Nicholas Terry en Olaf Jensen (red.), *Holocaust and Genocide Denial: A Contextual Perspective*, Routledge, 2017; ISBN 978 1 138 67273 4; hardcover; 263 pagina's; €143,99.

Raphaël Lemkin, opsteller van het Genocideverdrag van de Verenigde Naties, stelde dat door genocide te ontkennen wordt geprobeerd de slachtoffers voor de tweede keer te doden, ditmaal door de herinnering aan hen te vernietigen. Hoewel de ontkenning van de Holocaust of genocide voor velen een absurd fenomeen zal lijken waar je beter geen aandacht aan kunt besteden, besloten academici als Paul Behrens, Nicholas Terry en Olaf Jensen, die veel onderzoek hebben gedaan naar genocide en de Holocaust, dit wel te doen. In de eerste plaats doen zij dit om de herinnering en daarmee de waardigheid van de slachtoffers te bewaren, maar ook om te signaleren dat Holocaust- en genocide-ontkenning niet meer langer het tijdverdrijf is van enkele excentriekelingen. De beweging van ontkenners zet zich neer als wetenschappelijk, en ook in de politiek zijn geluiden van ontkenners te horen.

Met dit boek willen Behrens, Terry en Jensen een gedetailleerde analyse geven

van revisionisme of ontkenning van genocide en soortgelijke misdaden. Ze willen een beter begrip bewerkstelligen van de beweging van ontkenners, waarom mensen zich hierbij aansluiten, en hoe de beweging door de jaren heen veranderd is. Daarnaast willen ze antwoord geven op de vraag welke rol wetgeving speelt bij het tegengaan van ontkenning van genocide, maar ook andere mogelijkheden bespreken die dit kunnen beperken. In het bijzonder besteden de auteurs aandacht aan de rol die hier is weggelegd voor historici. Het doel van het boek is een contextuele beschrijving van Holocaust- en genocide-ontkenning te geven. Naast de drie redacteuren leverden vijftien andere auteurs een bijdrage aan dit boek: voornamelijk academici uit vakgebieden als Rechten, Antropologie en Geschiedenis, maar ook mensen die voor internationale gerechtshoven werken.

In het eerste deel van het boek wordt de historische ontwikkeling van Holocaustontkenning beschreven. Deel twee plaatst ontkenning in een breder perspectief en bespreekt kort hoe er internationaal wordt omgegaan met ontkenning van genocide en soortgelijke misdaden die plaatsvonden in onder andere de Sovjet-Unie, het Ottomaanse Rijk, Bosnië en Rwanda. Deel

drie richt zich vooral op wat er tegen ontkenning van genocide gedaan kan worden. De voor- en nadelen van het verbieden van ontkenning door middel van wetgeving worden afgewogen, maar het dilemma tussen het waarborgen van historische feiten aan de ene kant, en ongelimiteerde vrijheid van meningsuiting aan de andere kant blijft. Er wordt kort geanalyseerd waarom mensen de Holocaust en andere vormen van genocide ontkennen, wat leidt tot de conclusie dat het tegengaan van ontkenning maatwerk blijft. Hoewel het in contact brengen van ontkenners met visueel bewijsmateriaal en slachtoffers of het geven van onderwijs meestal helpt, is dit niet altijd het geval. De auteurs eindigen het boek dan ook met de rol van historici, juristen, antropologen en andere wetenschappers binnen dit ingewikkelde vraagstuk. Aan hen is de taak om de maatschappij van kennis te voorzien, zodat de invloed van Holocaust- en genocidenontkenners beperkt blijft.

Holocaust and Genocide Denial begint met een goede analyse van de ontwikkeling van Holocaustontkenning. Hoewel het tweede deel ook de ontkenning van andere vormen van genocide en soortgelijke misdaden behandelt, is de analyse daarvan minder diepgaand. De lezer die op zoek is naar een uitgebreid

overzicht van verschillende voorbeelden van genocide-ontkenning zal dat in dit boek dan ook niet vinden. De auteurs slagen wel uitstekend in het aantonen dat er meerdere motivaties voor ontkenning zijn, en dat er per situatie gekeken moet worden wat de beste aanpak is. Verschillende manieren om ontkenning tegen te gaan, zowel op juridisch gebied als daarbuiten, worden uitgebreid besproken en geïllustreerd met overtuigende voorbeelden als bewijs. Met dit praktijkgerichte boek leveren Behrens, Terry en Jensen dus een belangrijke bijdrage aan het onderzoek naar Holocaust- en genocide-ontkenning.

Linda Burger volgt de onderzoeksmaster geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Zij is geïnteresseerd in Europese en Russische geschiedenis.

GESCHIEDENIS VOL PATRONEN

Rens Bod, *Een wereld vol patronen. De geschiedenis van kennis*, Prometheus, 2019; ISBN 978 90 351 3679 3; hardcover; 474 p.; €39,99

In *Een wereld vol patronen* laat Rens Bod de patronen in de geschiedenis van het zoeken naar patronen zien. In zijn in-augurele rede als hoogleraar *computational and digital*